

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผักผลไม้และสมุนไพร ตำบลบ้านปิ่น อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผักผลไม้และสมุนไพร ตำบลบ้านปิ่น อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ในการศึกษาได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องด้านต่าง ๆ รวม 9 ราย ในปี พ.ศ. 2550 โดยแบ่งผลิตภัณฑ์เป็น 3 ชนิด คือ สบู่สมุนไพร ผงขัดสมุนไพรเพื่อการจำหน่าย และผงขัดสมุนไพรเพื่ออินเป็นวัตถุดิบ

ทางด้านต้นทุน พบว่าสบู่สมุนไพรมีต้นทุนต่อหน่วย 31.14 บาทต่อก่อน แบ่งเป็นต้นทุนการผลิต 13.00 บาทต่อก่อนหรือร้อยละ 41.74 ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต 18.14 บาทต่อก่อนหรือร้อยละ 58.26 ผงขัดสมุนไพรเพื่อการจำหน่ายมีต้นทุนต่อหน่วย 70.48 บาทต่อกระปุก แบ่งเป็นต้นทุนการผลิต 31.97 บาทต่อกระปุกหรือร้อยละ 45.36 ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต 38.51 บาทต่อกระปุกหรือร้อยละ 54.65 และผงขัดสมุนไพรเพื่ออินเป็นวัตถุดิบมีต้นทุนต่อหน่วย 193.93 บาทต่อกิโลกรัม แบ่งเป็นต้นทุนการผลิต 154.24 บาทต่อกิโลกรัมหรือร้อยละ 79.53 ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต 39.69 บาทต่อกิโลกรัมหรือร้อยละ 20.46

ทางด้านผลตอบแทนพบว่า สบู่สมุนไพรมีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 65.82 อัตรากำไรจากการดำเนินงานร้อยละ 18.11 และอัตราผลตอบแทนในส่วนของผู้ขายร้อยละ 53.55 ผงขัดสมุนไพรเพื่อการจำหน่ายมีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 60.43 อัตรากำไรจากการดำเนินงานร้อยละ 12.74 และอัตราผลตอบแทนในส่วนของผู้ขายร้อยละ 3.25 ส่วนผงขัดสมุนไพรเพื่ออินเป็นวัตถุดิบไม่มีการวิเคราะห์ทางด้านผลตอบแทนเนื่องจากการผลิตไว้เพื่อใช้เอง

The independent study “Cost and Returns on Herbal Products : A Case Study of Community Enterprise of Vegetables, Fruits and Herbs Processing in Banpin Sub-district, Long District, Phrae Province” has been set its objective to study the cost and returns on herb products processed by the Community Enterprise in Banpin Sub-district, Long District, Phrae Province.

The researcher has collected data by interviewing 9 interviewees in 2007, including the chairperson of the enterprise and other related personnel. The product is divided into 2 types ; the herbal soap, the herbal polishing powder for sale and the herbal polishing powder for their own use.

In terms of cost, it is found that the cost per bar of the herbal soap is 31.14 baht which can be divided into production cost 13.00 baht (41.74 percent) and non-production cost 18.14 baht (58.26 percent). The cost per package of the herbal polishing powder for sale is 70.48 baht, divided into production cost 31.97 baht (45.36 percent) and non-production cost 38.51 baht (54.65 percent). And, the cost of the herbal polishing powder for their own use is 193.93 per kilogram, divided into production cost 154.24 (79.53 percent) and non-production cost 39.69 baht (20.46 percent).

In terms of returns, it is found that the herbal soap yields its gross profit margin of 65.82 percent, operating income margin 18.11 percent and return on equity 53.55 percent. The herbal polishing powder for sale shows the gross profit margin of 60.43 percent, operating income margin 12.74 percent and return on equity 3.25 percent. But, the cost of the herbal polishing powder for their own use is no analyzation in terms of returns because it is the production for their own use.